

עפ"ת 3870/11/20 - חאלד דירבאס נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 3870-11-20 דירבאס נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 428314/2017

לפני כבוד השופט מרדכי כדורי
בעניין: חאלד דירבאס
ע"י ב"כ עו"ד עומיר אחמד מריד
מהסניגוריה הציבורית - מחוז ירושלים
נגד מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד תמר איבלמן
מפרקליטות מחוז ירושלים - פלילי

פסק דין

לפני ערעור על גזר דינו של בית המשפט לתעבורה (כב' השופט נ' מהנא, סגן נשיא) מיום 23/9/2020, שניתן בארבעה תיקים שצורפו: פ"ל 10349-10-17, ת"ד 7389-02-18, פ"ל 9660-03-18, תתע"א 3483-08-18, ובו הוטלו על המערער העונשים הבאים: מאסר בפועל למשך 20 חודשים; מאסר על תנאי למשך 12 חודשים; פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך חמש שנים, בניכוי פסילה מנהלית; פסילה על תנאי למשך 12 חודשים; וקנס בסך 3,000 ₪. כמו כן הופעל באופן מצטבר עונש פסילה על תנאי למשך חודשיים.

רקע:

1. המערער הורשע, על פי הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בארבעה כתבי אישום שהוגשו נגדו, כדלהלן: שתי עבירות של נהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2) בפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1991 (להלן: "הפקודה"); שתי עבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 בפקודה; נהיגה במהירות בלתי סבירה, לפי תקנה 51 בתקנות התעבורה תשכ"א-1961 (להלן: "התקנות"); נהיגה כאשר הנהג מצוי במצב השולל ממנו את השליטה ברכב, לפי תקנה 26(4) בתקנות; גרם תאונת דרכים בה נחבל אדם חבלה של ממש, לפי סעיף 38(3) בפקודה; נהיגה ללא ביטוח, לפי סעיף 2(א) בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970; נהיגה בשכרות, לפי סעיף 64ד(א) בפקודה; ונהיגה תחת השפעת משקאות משכרים, לפי תקנה 26(2) בתקנות.

2. בכתבי האישום בהם הודה המערער פורטו העובדות הבאות:

א. ביום 20/9/2017 המערער נהג ברכב בקלות ראש, בהיותו בגילופין ותחת השפעת אלכוהול, על מסילת הרכבת הקלה בירושלים.

ב. ביום 20/9/2017 המערער נהג ברכב כאשר הוא מודע לכך שהוא פסול מלנהוג, מבלי שבידו פוליסת ביטוח בת תוקף, בקלות ראש, מבלי שנתן תשומת לב מספקת לדרך ובמהירות שאינה מתאימה לתנאי הדרך. המערער לא הבחין מבעוד מועד בהולך רגל שעמד בסמוך לרכבו, איבד שליטה ברכב ופגע בהולך הרגל. כתוצאה מהתאונה נחבל הולך הרגל חבלות של ממש ונגרם לו שבר ברגלו השמאלית. רכב המערער ניזוק.

ג. ביום 19/3/2018 המערער נהג ברכב כאשר הוא שיכור.

ד. ביום 4/8/2018 המערער נהג ברכב על אף שנפסל מלהחזיק ו/או מלקבל רישיון נהיגה.

גזר דינו של בית המשפט קמא:

3. בגזר דינו עמד בית המשפט קמא על חומרת מעשי העבירה שעבר המערער, על הסכנה הרבה הטמונה בהם, ועל הזלזול שביטא המערער במעשיו בשלטון החוק ובערך חיי האדם. בית המשפט קמא ציין כי הסיכון שיצר המערער במעשיו התממש, כאשר באחד האירועים המערער פגע בהולך רגל וגרם לו חבלות של ממש.

בית המשפט קמא דחה את המלצת שירות המבחן להטיל על המערער עונש מאסר בדרך של עבודות שירות. נקבע, כי מתחם הענישה בעבירות שעבר המערער נע בין שישה חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל, וכי העונש המתאים למערער עומד על 20 חודשי מאסר בפועל ופסילת רישיון נהיגה למשך חמש שנים.

תמצית טיעוני הצדדים:

4. המערער טוען כי העונש שהוטל עליו חמור ביחס לעבירות בהן הורשע, בהתחשב בנסיבותיו, בהתנהגותו ובתוצאות העבירה. לטענתו, מתחם הענישה שקבע בית המשפט קמא חמור יתר על המידה, והעונש המתאים לו מצוי ברף התחתון של מתחם הענישה, ולא ברף העליון שלו.

המערער טוען כי אין מקום להטיל עונש מאסר בפועל, ובוודאי שלא לתקופה ממושכת, כאשר מדובר בעבירות תעבורה. עוד טוען המערער כי בית המשפט קמא לא נתן כל משקל להודאתו, לצירוף האישומים על ידו, לגילו הצעיר ולנסיבות חייו.

לדברי המערער, הוא אינו מקל ראש בעבירות שעבר ולא מצמצם את חלקו בהן. ברם, לטענתו, בית המשפט קמא לא נתן משקל ראוי לאפיק השיקומי שלו ולתועלת העשויה לנבוע מהליך שיקומי על מניעת הישנות עבירות. לעמדתו, נסיבותיו, האחריות שקיבל על עצמו והצער והחרטה שהביע מעידים על קיומו של אפיק שיקומי.

המערער טוען עוד כי תסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו מגלה תמונה חיובית, ומצביע על שינוי שחל בחייו לאחרונה, לאחר שנולדו לו ילדים. לעמדתו, ראוי היה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מלהטיל עליו עונש מאסר מאחורי סורג ובריח.

לטענת המערער, עונש המאסר המותנה שהוטל עליו חמור יתר על המידה, אינו מידתי, אינו מותאם ואינו הדרגתי.

5. המשיבה סומכת את ידה על גזר הדין. לעמדתה, טענות המערער בדבר שינוי שחל בו לאחרונה אינם תואמים את העובדות ואת האמור בתסקירי שירות המבחן. המשיבה הדגישה שהמערער חזר ועבר עבירות בארבעה אירועים נפרדים במהלך פרק זמן של כשנה, וקיבל על עצמו אחריות חלקית בלבד למעשיו.

דין והכרעה:

6. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור על נספחיה ושמעתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

7. כידוע, ערכאת הערעור תמט להתערב בגזר הדין שקבעה הערכאה הדיונית, ותעשה כן רק מקום בו נפלה בגזר הדין טעות מהותית בדין או כאשר העונש שנגזר על-ידי הערכאה הדיונית חורג באופן ניכר ממדיניות הענישה הראויה או המקובלת בנסיבות דומות (ראו לדוגמא: ע"פ 4777/17 פלוני נ' מדינת ישראל, 10/1/2018; ע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל, 14/11/2018; ע"פ 2834/18 ג'אבר נ' מדינת ישראל, 15/1/2019).

עניינו של המערער אינו נמנה על אחד החריגים דלעיל. בהתחשב בערכים החברתיים בהם פגע המערער, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות ביצוע העבירות ובנסיבות הרלבנטיות, העונשים שהוטלו על המערער אינם חמורים כלל ועיקר. לא שוכנעתי שבית המשפט לתעבורה חרג ממדיניות הענישה הנוהגת, ואין בפסיקה שהובאה על ידי המערער כדי לשנות את המסקנה האמורה.

8. במהלך תקופה של כשנה, שב המערער ואחז בהגה פעם אחר פעם תוך שהוא מתעלם התעלמות מוחלטת מהסכנה הרבה בה הוא מעמיד את עצמו ואת המשתמשים האחרים בדרך, אינו נותן משקל

כלשהו להליכי האכיפה הננקטים נגדו, ואינו מתרשם מכתבי אישום המוגשים נגדו.

כך, למרות שהמערער נתפס ביום 20/9/2017 כשהוא נוהג בגילופין ובקלות ראש על מסילת הרכבת הקלה, ולמרות שביום 24/9/2017 הוא נפסל מלנהוג על ידי קצין המשטרה, המערער שב ונהג ברכב בקלות ראש לאחר זמן קצר, ביום 18/10/2017. במקרה זה נהג המערער במהירות שאינה מתאימה לתנאי הדרך ובחוסר תשומת לב, פגע בהולך רגל וגרם לו חבלות של ממש.

המערער, שכבר הוכיח במעשיו כי נהיגתו האסורה מסוכנת, ושכבר היה מודע, למצער, לכתב האישום שהוגש נגדו בגין האירוע מיום 20/9/2017 (ביום 25/1/2018 הגיש המערער בעצמו בקשת לדחיית דיון בתיק פ"ל 10349-10-17), לא נתן לכך כל משקל. ביום 19/3/2018 שב המערער ונתפס נוהג ברכב כשהוא שיכור, וביום 4/8/2018 שב ונתפס נוהג ברכב זמן פסילה.

9. כפי שקבע בית המשפט קמא, המערער הפגין במעשיו זלזול בחיי אדם ובשלטון החוק. המערער שהתעלם פעם אחר פעם מהסכנות שיצר בנהיגתו האסורה, גם לאחר שהסיכון התממש באופן חלקי, ומהאיסור שהוטל עליו מלנהוג, פגע פגיעה עמוקה וקשה בערכים של שמירת שלומם, ביטחונם ורכושם של המשתמשים בדרך, וכיבוד שלטון החוק.

10. בניגוד לטענת המערער, תסקירי שירות המבחן לא הצביעו על שינוי חיובי בהתנהלותו. ההפך הוא הנכון. שירות המבחן ציין כי המערער לא קיבל על עצמו אחריות למעשה העבירה מיום 21/3/2018. למעשי העבירה האחרים המערער קיבל על עצמו אחריות מילוליות בלבד, מבלי להבין לעומק את משמעותם ומבלי להפנים את הסכנות הכרוכות בהם. המערער התקשה להתחבר להשלכות האפשריות של מעשיו ולאפשרות שהם יפגעו באחרים, נטה לטשטש ולמזער את חומרת מעשיו ולתלות את הסיבות להם בגורמים חיצוניים, והתמקד במחירים האישיים שהוא משלם על התנהלותו העבריינית.

למרות התרשמות שירות המבחן מיכולת נמוכה של המערער לערוך התבוננות עצמית ולגלות תובנה למעשיו, נבחנה על ידו נכונותו של המערער להתשלב בטיפול. אולם, המערער לא נענה לפניות קצינת המבחן.

לאור האמור נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו.

בצדק רב אפוא דחה בית המשפט קמא את המלצת שירות המבחן להטיל על המערער עונש מאסר בדרך של עבודות שירות. המלצה זו רחוקה מרחק רב מהעונש ההולם למערער בנסיבותיו, ואינה מביאה לידי ביטוי ראוי את שיקול ההלימה.

11. לאור המפורט לעיל, ובהינתן עברו הפלילי של המערער, אשר נדון בעבר לעונש מאסר בפועל למשך

27 חודשים, העונש שהוטל על המערער אינו חמור כלל וככלל. ההיפך הוא הנכון. מדובר בעונש מתון ומאוזן, המביא לידי ביטוי את כלל השיקולים הרלבנטיים לקולא עליהם עמד המערער בטיעוניו.

12. הערעור נדחה.

ניתן היום, י' אייר תשפ"א, 22 אפריל 2021.